

Kaj je NTC sistem učenja?

NTC sistem učenja (nurture of talented children) je pedagoški pristop, ki temelji na *spoznanjih o razvoju in delovanju možganov*: starše, vzgojitelje in učitelje sistematično usmerja k tistim igralnim dejavnostim z otroki, ki še posebno dobro vplivajo na nastajanje in utrjevanje možganskih povezav (sinaps med nevroni) v času njihovega najintenzivnejšega razvoja, od rojstva pa do približno desetega oz. dvanajstega leta starosti. Avtor programa je dr. Ranko Rajović s svojimi sodelavci iz Nikola Tesla centra Novi Sad z oddelka za nadarjene otroke, ki deluje pod okriljem mednarodne Mense (mednarodna organizacija, ki v svoji socialni mreži združuje visoko inteligentne posameznike).

Zaradi svoje nevrofiziološke osnove ta način učenja dobro dopolnjuje razvojnopsihološka izhodišča Kurikuluma za vrtce in osnovno šolo ter ga hkrati bogati s predlogi konkretnih ciljno usmerjenih telesno-gibalnih in miselnih iger ter dejavnosti. Te so zbrane tako, da čim bolj smiselno povezujejo različne otrokove izkušnje iz njegovega vsakdana ter so uporabne na različnih področjih vrtčevskih in šolskih dejavnosti (jezikovnem, športnem, umetnostnem, matematičnem, športnem, družboslovnem in naravoslovnem). NTC učenje vsebuje premišljeno sestavljen nabor dejavnosti ter predvideva fleksibilno stopnjevanje njihove zahtevnosti na osnovi starosti in znanja otrok. S tem pri otrocih ohranja ter še spodbuja razvoj učne motivacije. Dejavnosti vsebujejo veliko ponavljanja, s katerim se utrjujejo nastale možganske povezave. Starše, vzgojitelje in učitelje nenehno spodbuja k ustvarjalnemu delu, oz. k oblikovanju novih igralno-učnih situacij in dejavnosti, ki so čim bolj povezane z značilnostmi konkretnega učnega okolja, v katerem se izvajajo.

NTC sistem učenja je sestavljen iz treh sklopov dejavnosti, ki spodbujajo razvoj in aktivnost sinaps v možganih, prispevajo k učinkovitejšemu pomnjenju ter razvijajo funkcionalno mišljenje. Dejavnosti so razvrščene na posamezne sklope:

1) Spodbujanje razvoja sinaps v možganih (nevronska mreža):

- telesno – gibalne igre,
- igre za akomodacijo,
- grafomotorične igre.

2) Spodbujanje pomnjenja z asociacijami:

- igre s simboli,
- igre spomina,
- glasbene dejavnosti.

3) Spodbujanje funkcionalnega mišljenja:

- uganke/problemska vprašanja,
- igre za spodbujanje ustvarjalnega mišljenja.

Pozitivni učinki se kažejo v tem, da otroci izražajo več želje po učenju, intenzivnem komuniciranju in sodelovanju med seboj. Tovrstne dejavnosti otrokom predstavljajo miselne izzive in so v vseh dejavnostih aktivni. Na ta način si zapomnijo več informacij, znanje uporabljajo v različnih situacijah, ga utrjujejo in nadgrajujejo, hkrati pa s tem pri otrocih vzpostavimo dobre temelje za nadaljnje učenje.

Projekt NTC učenje v Vrtcu Velenje

V vrtcu Velenje smo NTC sistem učenja začeli uvajati v šolskem letu 2010/2011, ko so se tri strokovne delavke udeležile seminarja dr. Ranka Rajovića na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Po celoletnem sistematičnem izvajanju dejavnosti po tem pristopu smo ugotovili, da se otroci ob igrah zabavajo, sodelujejo, so motivirani, aktivni, zadovoljni in ustvarjalni, novo znanje s pomočjo asociacij hitreje osvojijo, ga ne pozabljajo, si gradijo pozitivno samopodobo ter hitro napredujejo v svojem razvoju. Zato smo v šolskem letu 2011/2012 v vrtcu gostili dr. Ranka Rajovića, kateri je NTC sistem učenje predstavil vsem strokovnim delavkam.

V vrtcu smo nato organizirali strokovne aktivne, na katerih smo podali posamezne iztočnice, ki so jih v oddelkih strokovne delavke tudi razvijale. Poudarek smo dali telesno gibalnimi igram (vrtenje, skakanje, hoja, ravnotežje – dejavnosti za spodbujanje razvoja sinaps), igram za akomodacijo (očesna gimnastika), grafomotoričnim dejavnostim (groba motorika - gibanje celotnega telesa z nadzorom, fina motorika - natančni gibi rok, koordinacija oči - roka). Vključili smo tudi spodbujanje pomnjenja z asociacijami (igre s simboli, igre spomina), ki so tudi predpogoj funkcionalnega učenja. V šolskem letu 2012/2013 smo s strokovnimi aktivimi nadaljevali, le da smo že usvojeno nadgradili. V večji meri smo spodbujali funkcionalno učenje (spodbujanje problemskega razmišljanja, povezovanje podatkov med seboj na različne načine) ter ustvarjalno mišljenje (iskanje različnih in izvirnih idej otrok, sproščeno razmišljanje). Z usklajenim medsebojnim sodelovanjem smo dosegli zelo dobre rezultate.

Pridobljeno znanje in izkušnje preko različnih oblik sodelovanja prenašamo tudi na starše in druge strokovne delavce izven naše ustanove. Udeležili smo se posveta Spodbudno učno okolje za otroke v predšolskem in zgodnje šolskem obdobju, kjer smo sodelovali s posterjem. Udeležencem seminarja dr. Rajovića smo predstavili uspešne igre NTC učenja z otroki v našem vrtcu, sodelovali s prispevkom in predstavitevijo tega pristopa na posvetu Dobre prakse v vrtcih – Supra in s strokovnimi članki v reviji Vzgojiteljica. Preko predavanja, delavnic in izvedbenega kurikulumuma smo primere dobre prakse NTC sistema učenja predstavili tudi strokovnim delavcem vrtca Vojnik in osnovnošolskim učiteljem prve triade v Velenju. V šolskem letu 2013/2014 pripravljamo zbornik iger in dejavnosti po NTC sistemu učenja.

Ker se je projekt izkazal kot uspešen, ga bomo pri nas razvijali še naprej.